

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

Nr. 4. X aastakäik

15. veebruaril 1935

Ilmub kaks korda kuus

Tellimishind:

Aastas . . .	kr. 2.50
Poolaastas . . .	" 1.50
Välismaale . . .	" 5.00
Poolaastas . . .	" 3.00

Toimetus ja talitus:

Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20
Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:
Igal äripäeval 12—2 p. l.

Kuulutuste hinnad:

1/1 lhk.	kr. 30.00
1/2 "	" 16.50
1/4 "	" 10.00

Kaanelülgedel—kokkuleppel

SISU: Veel piimaseadusest ja selle teostamise määrusest. Ariettevõtete raamatupidamise keele määrus. Riigikohtu otsuseid maksustamise küsimustes. Kaubandusliku oskussõnastiku tee. Kaubandus-tööstuskoda välkekaubanduse sektsiooni täiskogu koosolek Tartus 11. veebruaril 1935. a. Rahvusvaheline Kaubanduskoda arutas raudteede ja jõuvankrite liiklemise küsimust. Äride register. Abieluvaranduse lahutamise lepinguid. Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt. Toiduainete turg. Välisbörsid. Kaubandus. Tallinna börsi kurssedellid.

Veel piimaseadusest ja selle teostamise määrusest.

Mis arvavad kaupmehed uuest korrast.

Piimast, piimaseadusest ja selle teostamise määrusest on palju juba kirjutatud, sellepärast peetud koosolekuid ja referaate, et võiks arvata, et sellest propagandast juba peaks jätkuma piima tarvitamise tõstmiseks. Kahjuks ilmneb asjaolu, mida propagandategijad kahjuks ei ole pannud tähele, et senine propaganda on säärane, mis piima suuremale levikule ei aita sugugi kaasa, vaid pigem rahvale on teinud selgeks, et puhast ja väärtuslikku lahtist piima nad kuidagi poest ei saa osta. Tehtagu mis tahes, see on ja jääb ikka solgituks, sest koosolekuil, kus raagitakse piima turustamisest, vihjatakse ikka sellele, et tootjad-põllupidajad toovad linna ainult täiesti puhast, rammusat ja maitsvat piima, mida kõik võivad küllaldase kindlustustundega juua ja tarvitada, aga kes selle puhta ja rammusa piima solgib ära, on piima tarvitajale edasi müüja: piima- ja toiduainetekaupmees. Ainult kaupmees on süüdi, et piim on halb.

Viimasel ajal peetud referaatidest ja koosolekuil saadud seletusist on piimatarvitajal mulje, et kaupmehe töö piima turustamisel oleks umbes järgmine: põllupidaja annab hommikul

kõrgeväärtusliku piima poodnikule üle. Nüüd on poodnikul kohe esimene mure, et seda „head“ piima hakata müügiks ette valmistama. Kõige esiteks muidugi ta võtab piimalt koore, lisab vett, siis otsib kusagilt tüki sõnnikut, segab selle piima hulka (sest kui piimas leidub mustust, siis on laboratooriumi otsus: nii ja nii palju sisaldab sõnnikusadet). Talvel hoolitseb ta selle eest, et see korralik ja maitssev piim oleks ka mõru, suvel, et see veniks, sisaldaks verd, oleks limane, hapu maitsega, halvasti jahutatud jne. jne. Kõike, kõike seda peab poodnik tegema, et rahvas piima võimalikult vähe tarvitaks.

Kaupmehed ei eita, et kaupmeeskonna hulgas võiks olla sääraseid, kes kuritahtlikult piima lahjendavad; kuid, et nad sinna mustust lisaksid, piima mõruks või venivaks teha tahaksid või oskaksid, seda küll ei ole, kuid ka nende nähtuste eest peab määruste järgi vastutama kaupmees (peab tähendama, et suur protsent alaväärtuslikuks tunnustatud piimast sisaldab mustust). Kurjategijaid leidub nii kaupmeeskonna hulgas kui ka igas teises rahvakihis. Ja ühe kurjategija pärast ei tohiks ometi kogu kaupmeeskonda tembeldada kurjategijaks, nagu ei tohi mõne kassakrati või notari kuritegevuse

või raiskamise pärast kõiki kassapidajaid ja notareid tembeldada kurjategijaiks ja neid mitte usaldada.

Kui tahame saada head ja puhast piima, siis ei aita küll kõrged trahvid, mis kaupmeestele määratakse, piima headust karvavõrdki tõsta, vaid selle puhta ja hea piima tootlemise kontroll peab tingimata algama juba tootjalupidajade laudast, aga mitte võrts- või piima-poest.

Piima kontrolli teostatagu tingimata mitte üksi poodides, vaid mitu korda rohkem just teel piima linna tootjate vankreil. Seepärast on hoopis väär viimasel ajal üleskerkinud mõte, et piimanõud peavad olema lukustatud, kusjuures üks võti on tootjal-põllupidajal ja teine kaupmehel. Ei või olla juttugi lukust, vaid nõu peab olema plombeeritud, et seda järelevalveametnik igal ajal ja igas kohas võiks avada. Kui aga tarvitatakse lukku, mis muret on siis põllupidajal piima kvaliteedist? Vastutaja sel juhul on ju kõiges ainult kaupmees.

Kogu selle kaupmeeskonna piimasolkijaks tembeldamise tagajärg on see, et rahvas ei hakka lahtist piima tarvitama rohkem, vaid kindlasti vähem kui seni; olgu see piim kuitahes hea, sest tarvitaja ei usalda ega saagi enam usaldada piimapoodnikke, kelles ta näeb nüüd ainult piimasolkijaid ja kellelt ta saab ainult solgitud piima. Kaupmehed juba oma huvides näeksid meeleldi, et rahvas hakkaks rohkem piima tarvitama, sest siis tõuseks ometi nende läbimüük — teenistus.

Kaupmeeskonnas valitseb arvamine, et kui tahetakse rahva usaldust piima vastu tõsta, et seda hakataks rohkem tarvitama kui seni, siis on ainus abinõu selleks, et tarvitajale kindlustataks piima poest osta nõnda, et ta oleks kindel, et see ei ole solgitud. Ja selleks näevad kaupmehed, ja vististi ka põllupidajad, ainukest abinõu selles, kui Tallinna linnas keeldakse lähemal ajal lahtise piima müük üldse ja luba-

takse turustada piima vaid pudeleis. Piima pudeleis turustamine teeb küll piima paar senti liitrit kallimaks, kuid on kindel, mida kaupmehed ka oma endi kogemuste põhjal võivad kinnitada, et rahvas on nõus parema piima eest maksma rohkem, kui talle ainult kindlustatakse selle paari-kolme rohkem maksetud sendi eest kõrgeväärtuslik ja maitsev piim. Ühtlasi langeks seega ka kaupmeeskonnalt ära senine raske kahtlustus.

Et see paar-kolm senti sunniks rahvast piima tarvitamisest loobuma, seda ei ole karta, sest tarvitseb vaid tuletada meele suhkruhinna tõusu, tolli tõstmise tagajärjel paari aasta eest, siis näeme, et suhkrut ostetakse nüüd niisama palju kui varemalt, olgugi et kilo hind tõusis ligi 20 senti.

Katse turustada piima lahtiselt, I ja II valiku järele, kindlasti ei tõsta piima tarvitamist, sest usaldus on kadunud. Ei aita siin ka see ettepanek („Pvl.“ nr. 30 s. a.), et igal piima liigil olgu oma eripood. Nähtavasti kirjutuse autor ei tea, et piimaliitrit teenib poodnik ühe sendi ja mõnikord veel vähem. Sellega ei suudetaks katta erikaupluse ärikulusid. Kaupmeeskonna soov on, et lahtist piima lubatagu müügile lasta vaid seni, kuni meie piimaärid endid niikaugemale korraldavad, et nad linna tarvitajaid pudelipiimaga suudavad täieliselt varustada. Kui aga katsuksime turustada piima lahtiselt, kas või ainult I valikut, siis see ei tõstaks sugugi rohkem tarvitaja usaldust kaupmehe ja piima vastu, kuna ta arvab, et nõu peal võib ju küll olla „rõõsk piim“, aga mis on nõu sees, seda teab ju ainult kaupmees!

Seepärast: kõik piim ainult pudeleis müügile!

Pealegi kaoks siis suure kontrollametnike kaadri soetamise vajadus. Aitaks ainult mõnest kontrollametnikust, kes teostaks kontrolli piima kokkutoomise ja pudelite täitmise keskkustes.

Kaupmees.

Äriettevõtete raamatupidamise keele määrus.

Koja ettepanekuid määruise kava muutmiseks.

Kaubandus-tööstuskoda arutas temale arvamise avaldamiseks saadetud äriettevõtete raamatupidamise keele määruise kava ja esitas majandusministeeriumile rea seisukohti ning muudatuseettepanekuid.

Koja arvates on määruise koostamisel mõnes suhtes mindud kaugemale, kui see tegelikule äri- elule on soovitatav. Nii nõuab seadus, et ettevõtetel peavad eesti keeles kirjutama need oma dokumendid, mis nende poolt koostatakse või mille

koostamisest nad võtavad osa ja mis alg- või ära- kirjas esinevad nende eneste raamatute sissekan- nete aluseina. Seega on seaduses juttu vaid nendest dokumentidest, mis esinevad raamatute sissekannete aluseina, määruise kavas aga on öeldud, et läbikäimisel välismaa ettevõtetega on ärid kohustatud tarvitama eesti keelt ainult ses ulatuses, kui võrd see normaalset äritegevust ei takista ega käi vastu rahvusvahelisele õigusele ja kombeile, järelikult rää-

gib määrus eesti keele tarvitamisest välismaalises läbikäimises üldse. Koja arvates on see määruse eeskiri liiast kaugele ulatuv ja see osa määruse kavast peaks hoopis kustutatama.

Siis on määruse kavas öeldud, et dokumendid, mis saadetakse välismaa kaubaostjatele ja mille kaudu korraldatakse välismaa ettevõtete kaubanduslikud tehingud, võivad olla võõrkeeles. Siin näib olevat silmas peetud vaid meie eksporditööre, kuna ainult neil on välismaal kaubaostjad. Teiste ettevõtete kohta, näiteks importöörid, kes esinevad ostjaina välismaalt ja kel on tegemist välismaiste kaubamüüjatega, on küsimus jäänud lahendamata. Tuleb aga võtta arvesse, et peale importööride ka veel teised firmad — pangad kindlustusseltsid, laevaärid, speditioonifirmad jne., on läbikäimises välismaaga sunnitud tarvitama võõrkeeli, mispärast see küsimus tuleks määrusega lahendada üldiselt kõigi firmade kohta, kes korraldavad tehinguid välismaaliste ettevõtetele.

Seepärast tegi koda majandusministeeriumile ettepaneku vastav paragraaf määruses redigeerida järgmiselt: „Dokumendid, mis saadetakse välismaa kontrahentidele ja mille kaudu nendega korraldatakse äritehinguid, võivad olla võõrkeeles.“

Samuti annab määruse kava maksuasutustele õiguse vajaduse korral nõuda nende dokumentide tõlkimist eesti keele ja tõlgete ametlikku kinnitust, andes seks vähemalt kahenädalase tähtaja.

See määruse eeskiri on liig üldise iseloomuga, sest tõlkimise kohustus oleneb täieliselt revideeri ja maksuametniku heaksarvamisest. Firmadel, kes seisavad elavas ärilises läbikäimises välismaaga, leidub aga suurel arvul võõrkeelseid dokumente, millede tõlkimine ja tõlgete ametlik kinnitamine sünnitaks firmale palju tüli ja suurt kulu. Seepärast peaks määrus võimaldama maksuasutustel kasutada seda õigust ainult äärmisel korral. Maksuameti revidendid peaksid oskama saksa, vene, inglise ja võimalikult ka prantsuse keelt, nii et nendes keeltes kirjutatud dokumentide tõlkimine ei oleks vajaline. Ametlik tõlgete kinnitus peaks aga jääma ära. Firmadel, kes on elavas ärilises läbikäimises välismaaga, on oma ametkonnad, kes võivad tarviduse korral teha tõlkeid. Sealjuures peaks olema küllaldane, kui firma juhatuse võtab vastutuse endale tõlke õigepärasuse eest ja kinnitab seda oma allkirjaga. Tarvidus vannutatud tõlgi poolt tehtud ametliku tõlke järgi on mõeldav ainult sel juhul, kui on tegemist õige vähe tuntud keeles kirjutatud dokumentidega ja asjaosalisel firmal ei ole vastava keeleoskusega ametnikku.

Ettetoodud põhjustel palub Kaubandus-tööstuskoda seda osa määruses redigeerida nii, et „maksuasutusel on õigus nõuda nende dokumentide eesti keele tõlkimist, kui ta teisiti ei saa korralikult täita oma revisjonikohustust. Inglise-, saksa-, vene- ja prantsuskeelsete dokumentide tõlkimist võib maksuasutus nõuda ainult eriti kaaluvail põhjusil, kusjuures on küllaldane tõlke kinnitus firma juhatuse poolt. Ametlikult kinnitatud tõlget võib maksuasutus nõuda ainult dokumentidest, mis on kirjutatud vähem tuntud võõrkeeles“.

Edasi tuleks koja arvates määrus täiendada selles mõttes, et võõrkeelseid dokumente, mis on tekkinud läbikäimisest III ja IV järgu kaubandusettevõtete ja VI—VIII järgu tööstusettevõtetele, mis asuvad omavalitsuse üksuste piirides, kus elanike enamus moodustub vähemusrühvusest, — oleks lubatud alal hoida ja tarvitada raamatute sissekandeiks ilma tõlkimise kohustuseta. Omalt poolt paneb koda ette määruses redigeerida seda järgmiselt:

„Äriettevõtted, mis on kaubanduslikus läbikäimises sääraste sisemaa ettevõtetele, millele on lubatud äriettevõtete raamatupidamise keele seaduse § 7 alusel tarvitada mõnd vähemusrühvuse keelt või seisavad läbikäimises sääraste ettevõtetele, millelele majandusminister on sama paragraafi alusel teinud erandeid, võivad sellest läbikäimisest tingitud dokumente ilma tõlkimiskohustuseta alal hoida ja neid äriettevõtte raamatupidamise sissekannete aluseks tarvitada“.

Lõppeks palub Kaubandus-tööstuskoda täiendada määrust ühe uue eeskirjaga. Kaardi-süsteem võimaldab suurtes ettevõtetes tunduvalt aja-, töö- ja kulu kokkuhoidu. Selle süsteemi juures büroomasinate tarvitamisel on sagedaseks nähtuseks, et välismaale saadetavate kirjade ärakirjad moodustavad osa kartoteegist ning on seepärast võõrkeelsed. Et äriettevõtete raamatupidamise keele seadus ei osutuks mitte takistuseks äriettevõttele korraldada otstarbekohaselt oma arvepidamist, siis tuleks määrust täiendada vastava uue paragraafiga. Kaubandus-tööstuskoda paneb ette redigeerida seda paragraafi järgmiselt:

„Ärilisest läbikäimisest välismaaga ja käesoleva määruse § 6 nimetatud ettevõtetele tingitud võõrkeelseid dokumente võib kasutada kartoteekide pidamiseks tõlkimise kohustuseta“.

Need koja poolt esiletoodud soovid ja ettepanekud on tingitud praktilistest vajadustest ja kulude kokkuhoiu tarvidusest äriettevõteteis, mispärast need peaksid leidma majandusministeeriumi poolt vastuvõtmist ja teostamist.

Riigikohtu otsuseid maksustamise küsimustes.

Riigikohus, administratiiv-osakonnas, 1934. a. novembri-detsembrikuu 27/21. päeval arutas Tartu Majaomanikkude Panga kaebust Maksupeakomitee otsuse peale 5. juunist 1934. a. tempelmaksu asjas.

5. juunil 1934. aastal Maksupeakomitee, arutanud Tartu Majaomanikkude Panga voliniku kaebust Tartu maksuinspektori otsuse peale 5. veebruarist 1934. a. tempelmaksu asjas ja tahele panes: 1) et tempelmaksu seaduse § 3 p. 1 põhjal dokumendid kuuluvad tempelmaksustamisele nende sisu kohaselt; 2) et kõnesolev liitumise leping, mille järele Kinnisvaraomanikkude Panga kui liituva krediitasutuse aktiva ja passiva läheb üle Tartu Majaomanikkude Pangale, kusjuures lepingu § 5 põhjal kõik Kinnisvaraomanikkude Panga liikmed loetakse Tartu Majaomanikkude Panga liikmeiks, oma sisu kohaselt osutub tempeltariifi nr. 50-A all ettenähtud varanduslikuks lepinguks, ning viimane kuulub tempelmaksustamisele 1% määral liituva krediitasutuse bilansis näidatud summast; 3) et kaebaja arvamine osutub ekslikuks, nagu tuleks käesoleval korral kohaldada tempeltariifi nr. 16-D, arvates tempelmaksu 0,4% määral aktiva summalt Kr. 217.821,63, kuna kõnesolev liitumisleping ei esine tsessioonina, sest siin ei sünni nõudeõiguse üleminek ühelt kreditorilt uuele kreditorile; 4) et seega lepingu sisu kohaselt tempelmaksu seadust on käsitletud õigesti ja puudub alus kaevatud otsuse muutmiseks, otsustas jätta kaebuse tagajärjeta.

Riigikohtule antud kaebuses palub Tartu Majaomanikkude Panga volinik v.-adv. J. Sepp eeltoodud Maksupeakomitee otsuse tühistada järgmisil põhjusil: käesoleva asja vaidluse all olev liitumise leping ei võivat kuuluda tempeltariifi nr. 50-A all ettenähtud varanduslike lepingute hulka, mis kuuluks tempelmaksustamisele 1% määral liituva krediitasutuse bilansis näidatud summast. Siin olevat tegemist kahe krediitasutuse liitumisega üheks asutuseks, kusjuures Kinnisvaraomanikkude Panga aktiva ja passiva ühes Kinnisvaraomanikkude Panga liikmetega on liitunud Tartu Majaomanikkude Pangaga. Tegelikult ei olevat liitumise lepinguga varanduse üleminekut ühelt isikult teisele olnud. Ka ei moodustavat Kinnisvaraomanikkude Panga bilansi summa enesest toimingu objekti väärtust, mis tempelmaksu seaduse § 6 ette nähtud, vaid bilanss seisvat koos aktiivast ja passivast, mis omavahel on tasakaalus, mispärast järelikult bilansi summa üldse ei

kuuluvat tempelmaksustamisele. Kahe panga liitumisega olevat Kinnisvaraomanikkude Pank kui iseseisev juriidiline isik selle nime all lõpetanud oma olemise ja kõik õigused ja kohustused olevat vastava kokkuleppe põhjal üle läinud Tartu Majaomanikkude Pangale. Sel juhtumil võiks olla juttu õiguste üleminekust BES § 3461 alusel Tartu Majaomanikkude Pangale, ja siis Kinnisvaraomanikkude Panga bilansi aktiva tempelmaksustamisest tempelmaksu tariifi nr. 16-D alusel 0,4% ulatuses.

Käesoleva asja arutanud ja prokuröri arvamise kuulanud, leiab Riigikohus: krediitasutuste liitumine toimub krediitasutuste seaduse (RT. 31 — 1932 art. 273) §§ 88—94 ettenähtud korras ja aluseil. Liituda soovivad krediitasutused selle teostamiseks sõlmivad lepingu, mis peale muude tingimuste peab sisaldama tingimuse, et kõik liituva krediitasutuse aktivad ja passivad lähevad üle liitvale krediitasutusele lepingu jõusseastumise päevast, ja missugune leping kinnitatakse nii liituva kui ka liitva krediitasutuse peakoosoleku poolt. Pärast kinnitamist lepingu ärakiri esitatakse majandusministrile ühes loa saamise palvega. Leping astub jõusse pärast eeltähendatud loa saamist (§ 90) ja lepingu jõusseastumise päevast loetakse liitunud krediitasutus likvideerituks ja arveraamatud, asjatoimetused ja dokumendid antakse üle liitvale krediitasutusele (§ 91).

Eeltoodust nähtub, et krediitasutuste liitumise leping oma iseloomult on varanduslik leping, sest liitumise lepingu põhjal lähevad ühe lepinguosalise krediitasutuse varandused üle teisele lepinguosalisele krediitasutusele. Seega tuleb säärast krediitasutuste liitumise lepingut tempelmaksustamise mõttes vaadelda kui varanduslikku lepingut, mis tariifis ei ole eraldi ette nähtud (T. T. nr. 50-A). Kuna tempeltariifi nr. 50-A järgu tempelmaksu (1%) arvutamise aluseks on lepingu summa, siis käesoleval juhtumil tekib küsimus, missugune summa tuleb võtta tempelmaksu arvutamise aluseks, sest Tartu Majaomanikkude Panga ja Kinnisvaraomanikkude Panga liitumise lepingus ei ole erilist lepingu summat või toimingu objekti väärtust ette nähtud. Maksupeakomitee loeb sääraseks lepingu summaks Kinnisvaraomanikkude Panga bilansisumma, kuna kaebaja on arvamisel, et krediitasutuste liitumisel säärast „lepingu summat“ üldse ei ole olemas ja et mingil juhtumil ei saavat bilansisummat lugeda sellaseks lepingusummaks. Kui toimingu objekti väärtus lepinguosa-

liste poolt on jäetud kindlaks määramata, siis seks juhuks on tempelmaksu seaduse § 6 pp. 1—8 vastavad reeglid ette nähtud, kuidas ühe või teise toimingu tempelmaksustamise mõttes objekti väärtus tuleb määrata kindlaks. Kuid kohaldatakse tempelmaksu seaduse § 6 pp. 1—8 ettenähtud reegleid kõne all oleva liitumise lepingu suhtes ilmneb, et ükski § 6 punktidest ei ole kohaldatav. See n. n. tühik on arvatavasti tingitud sellest, et krediitasutuste liitumise leping, kui varanduslik tehing, on meie krediitasutuste kohta käivas seadusandluses esmakordselt aset leidnud riigikogu poolt 23. märtsil 1932. a. vastuvõetud krediitasutuste seaduses („R. T.“ 31 — 1932, §§ 88—94), mispärast ka varem maksa pandud tempelmaksu seaduses („R. T.“ 45 — 1928) ei ole nähtud ette, kuidas tuleb krediitasutuste liitumise lepingute väärtust tempelmaksu määramisel määrata kindlaks. Kuid vaatamata tähendatud tühikule tuleb käesolev küsimus lahendada ja lahendada seaduse üldmõtte järgi. Nagu ülalpool tähendatud, on krediitasutuste liitumise leping varanduslik leping, mis tempeltariifis ei ole eraldi ette nähtud. Seega vastupidi kaebaja arvamisele kuulub see tempelmaksustamisele ülemineva varanduse väärtuse pealt, sest tempeltariifi nr. 50-A tähendatud lepingusumma on sisult sama, mis lepinguobjekti väärtus. Kuna tempelmaksu seaduses, nagu ülalpool juba tähendatud, puuduvad reeglid, mille järgi krediitasu-

tuste liitumise lepingu objekti väärtust tempelmaksu määramise otstarbeks määrata kindlaks, siis tuleb ülemineva varanduse väärtuseks või lepingu summaks lugeda Kinnisvaraomanikkude Panga aktivas näidatud varanduste väärtus, sest lepinguosaliste vahel sõlmitud lepingu § 3 järgi (v. alg. lht. 5) Kinnisvaraomanikkude Pangalt Tartu Majaomanikkude Pangale üleminevaks varaks osutub 24. mail 1933. a. koostatud bilansi aktivas näidatud varandus (v. alg. lht. 8).

Eeltoodud kaalutlusist selgub, et käesoleval juhtumil on maksuasutused õigesti kohaldanud tempeltariifi § 50-A, sest krediitasutuste liitumise lepingut ei saa lugeda tempelmaksuvabaks ega viia teda ka tempeltariifi nr. 16-D alla, kuna see leping 1) on oma sisult varanduslik leping, mis tariifis ei ole eraldi ette nähtud, 2) on hinnatav ja 3) ei ole oma sisult õiguste ja nõudmiste edasiandmise leping, nagu seda kaevatud otsuses õigesti on tähendatud.

Lõpuks tuleb tähendada, et tempeltariifi nr. 50-A kohaldamisel ei saa bilansi aktivas näidatud varandusi liigitada ja neid siis eritariifi järgi maksustada, nagu seda on võimalik teha ostu-müügi lepingu korral (v. Rkh. a. t. 413² — 1934), sest tempeltariifi nr. 50-A näeb ette ainult ühe maksumäära, s. o. 1% lepingusummast.

Kõigil neil põhjusil adm. k. k. § 21 ja 22 p. 1 põhjal Riigikohus otsustas Tartu Majaomanikkude Panga kaebuse jätta tagajärjeta.

Kaubandusliku oskussõnastiku tee.

Ilmumisel H. Haljaspõllu sõnastik „Ärielu Manuaal“.

Kaubandusliku oskussõnastiku küsimus on niisama vana kui meie omariiklus. Juba 1920. a. avaldas ilmuva sõnastiku autor H. Haljaspõld „Päevalehes“ vastava sisuga artikli, milles käsitleti kaubandusliku terminoloogia loomise küsimust. Samal 1920. a. Eesti Majanduspoliitilise Seltsi avaistung Tallinna raekoja saalis võttis oma tegevuskavva terminoloogia küsimuse, moodustades, mäletatavasti, erikomisjoni selle seni veel puutumata ala arendamiseks. Aga Eesti Majanduspoliitilise Seltsi väga vahelduv tegevus tõi kaasa, et terminoloogiale ei suudetud pühendada pidevat tähelepanu.

1921. aastal võttis Eesti Majanduspoliitilise Seltsi esimese juhatuse liige Viktor Poom asja enese hoole ja üliõpilasena Marseille' kaubandus-ülikoolis koostas esialgse kaubandusliku oskus-

sõnastiku, mille käsikirja kokkuleppel koostaja-ga täiendas „Ärielu Manuaali“ autor H. Haljaspõld. Nii valminud ühine töö jõudis tollal otsaga trükikottagi, aga mingil põhjusel jäi see seelikord ikkagi avaldamata.

Siit edasi võime eristada kaubandusliku keele kaht arenemisteed. Olude sunnil iga meie kirjur arendab keelt oma huvide ja tarviduste ulatuses, luues kord saamatuid, kord ikkagi tabavaid oskussõnu, määritelles rööpsete sõnade erivarjundeid ja tuues oma tähelepanekuid kuuldavale-nähtavale meie üha arenevas eriteaduslikus literatuuris. Teisest küljest meie keeleteadlased rakenduvad kaubanduslikku keelt arendama oma eriteaduse distsipliini ja üldkeele vajaduste kohaselt. 1920.—1925. a. valminud Eesti õigekeelsuse sõnaraamatu I osa ja veelgi enam juba

ajavahemikul 1925—1930 valminud II osa toovad suure rea kaubanduslikke oskussõnu eesti arendava üldkeele raamidest.

Muidugi ei suutnud need keeleteadlaste poolt eesti keele ulatuses fikseeritud mõisted rahuldada rahvusvahelisele ja suurele minevikule rajatud kaubandusliku terminoloogia kõiki nõudeid, liiati, et kaubanduskeeles sõna võib olla väga tihti terve tava väljendajaks. Siin-seal ilmus ka kaubandusteadlaste sulest sõnavõtte terminoloogilist küsimusist, millest mõned on olnud õige ulatuslikud.

Rahvusvaheliste kaubanduslike oskussõnade mõisteid on toodud ka 1929. ja 1930. a. jooksul andeti ilmunud suuremas H. Haljaspõllu „Võõrsõnade Leksikonis“ ja neist valik üldtarviduse ulatuses on avaldatud ka 1933. a. lõpul ilmunud „Väikeses võõrsõnastikus“. Aga kõik seni mainitud tööd ka kokku ei suuda rahuldada meie areneva ärielu nõudeid ega vastata kaubandusliku keele ülesandele.

Selles äratundmises oli vahepeal töötatud ka Akadeemilises Ühistegevuse Seltsis, kus möödunud aastail valmis terve loetelu ühistegelises liikumises soovitatavaid sõnu. Samuti on Eesti Majandusteadlaste Selts koostanud 56-leheküljelise masinakirjas sõnastiku. Eesti Tarvitajate Keskühisuse juures on tarvitajaühisuste kodulekordade komisjon algatanud eritoimkonna terminoloogia soetamiseks ja siingi on valminud kogukas teos (esialgu käsikirjas). Edasi Põllu-

majanduslike ühisuste Revisjoniliidu peasekretär Elmar Just on avaldanud rea oskussõnu seletustega 1933. a. ja vabariigi dispašöör Ilmar Tannebaum a. 1932 avaldas oma „Avari- ja dispašiseaduse“ lisas avariisõnastiku. Kaubandus tööstuskojas on oskussõnastikku ette valmistades töötanud Joh. Lepa ja A. Mändvere. H. Malmi „Fotograafia oskussõnastik“ ja Roosik-Treumanni „Graafikatehniline oskussõnastik“ puudutavad samuti kaubanduselu piirimaid.

Kõiki neid eeltöid on ilmuva „Ärielu Manuaali“ autoril võimalus olnud kasutada. Pikaajalise töö viljana on valminud selle oskussõnastiku I osa kui kõigi mainitud ning mainimata autorite püüdluste ühine tulemus.

Kõnesolev teos ei taha anda vaid sõnalist materjali, vaid avardeb kohati ärielu ja äritehnika tähtsamate normide puhul laiemaks sisulisekski seletuseks. Lõppeks toob ta igale eestikeelsele sõnale saksakeelse vaste ja korraldab need lõpposas tähestikuliseks saksakeelsete tähissõnade loeteluks.

Sõnavaralt arvestab kõnesolev teos niihästi üldtuntud kui ka uusi sõnu (J. V. Veski, E. Muuk, Joh. Aavik, Manivalde Lubi jne.). Igatahes tohiks teos olla täieline ja meie kaupmeeskonda hea sammu võrra aidata edasi.

H. H.

Kaubandus-tööstuskoja väikekaubanduse sektsiooni täiskogu koosolek Tartus 11. veebruaril 1935. a.

Kaubandus-tööstuskoja 3. sektsiooni täiskogu koosolekust, mis seekord peeti Tartus, võttis osa 16 sektsiooni liiget.

Koosolekul kanti ette sektsiooni 1934. a. tegevuse ülevaade, millest selgub, et väikekaubanduslike ettevõtete arv on aast-aastalt vähenenud, samuti on kahanenud ka nende ettevõtete läbikäigud. Teisest küljest on aga ühistegeliste kaupluste arv suurenenud. See on asjaolu, millele väikekaubandus peab pööрма tõsist tähelepanu.

Üheks tähtsaimaks koosoleku päevakorra punktiks oli kaupmeeste kutseoskuse küsimus, mille kohta tekkisid pikemad läbirääkimised. Referentidena selle küsimuse kohta esinesid: vastava seaduseelnõu koostaja koja

nõunik R. Berendsen, 3. sekts. sekretär A. Mändvere ja koja Tartu osak. sekretär R. Treufeldt.

Nõunik R. Berendsen ütles, et kui omal ajal kõnesolev seaduseelnõu võeti päevakorrare, siis ringkonnad, kes nõudsid eelnõu koostamist, soovisid seaduse makspanemiseiga piirata uute ettevõtete tekkimist. Referent arvab aga, et kutseoskuse seadusega ei saa lahendada kaupluste arvu kasvamise küsimust, vaid seda tuleks teha eriseadusega. Seaduseelnõu ei puuduta kaupmehi, vaid äriteenijaid, kellest tulevikus võiksid saada kaupmehed. Eelnõu kohaselt saaksid ettevalmistust kõik kaupmehed, kes kauplevad I, II ja III järgu kaubandusliku äritunnistusega. Eelnõu järgi kaubandusliku kutseoskuse

arendamist juhiks kutseoskuse nõukogu, kes määraks ka õppeaja pikkuse. Nõukogu on nähtud ette 5-liikmeline. Esindust nõukogusse on endale nõudnud ka Üleriiklik Kaupmeeste Seltside Liit ja on soovitanud seepärast nõukogu liikmete arvu tõsta 9 peale. Referent ei vaidle nõukogu liikmete arvu tõstmise vastu, kuid arvab, et pole kohane kutseoskuse nõukogu teha sõltuvaks eraorganisatsioonist. Nõukogu tegevuse järelevalve peaks kuuluma Kaubandus-tööstuskojale. Äriteenijad omalt poolt on avaldanud soovi, et see järelevalvekohustus kuuluks haridus- ja sotsiaalministeeriumile; viimane ongi huvitatud kutseoskuse küsimusest ja tahab seda teostada kommerts- ja kaubanduskoolide kaudu. Referent arvab, et kõnesoleva seaduse maksma hakkamisega terveneks tulevikus kaupmeeste seisus.

Sekr. Mändvere rõhutab, et väikekaupmeeskond põhimõtteliselt pooldab kutseoskuse tõstmist, kuid ei ole veel selgunud, mis kujul see peaks sündima. Seepärast, arvab kõneleja, on kutseoskuse küsimuse lõplik lahendamine veel varajane. On arusaadav, et see seadus ei takista uute äride juuretekkimist. Kardab vaid, et seaduse vastuvõtmisega, kui äri saab avada ainult vastava kutseoskusega isik, tungib suurkapital ka väikekaubanduse alale, avades ärisid kutseõiguslike ärijuhtidega.

Viimasena refereerib küsimust koja Tartu osak. sekretär R. Treufeldt, kes ütleb, et viimasel ajal on kutseoskuse küsimus millegipärast võtnud väga terava kaju, kuid tunduvat, et selle lahendamise viis ei ole õige. Konstateerib, et küsimuse on algatanud mõned üksikud kaupmehed ja algatust toetab eraorganisatsioon (liit). Arvab, et erakaubandusel pole kahju, kui see eelnõu seaduseks ei saa.

Lõppeks esitab sektsiooni liige hra Kurg resolutsiooni, milles konstateeritakse, et kutseoskuse seaduse eelnõu ei rahulda, ja nõutakse selle küsimuse lahtiseks jätmist, ühtlasi tehes sektsioonile ülesandeks koguda küsimuse kohta uut materjali ja tarbekorral küsimus uuesti üles võtta

Edasi oli päevakorras pühapäeviti kauplemise küsimus. Äriteenijate organisatsiooni poolt on võetud üles küsimus, et püha- ja puhkepäevadel kauplemine lõpetada. Seda pooldavad ka mitmed sektsiooni liikmed, kuna mõned on selle vastu, eriti piimakaupluste pärast. Lõppeks otsustatakse selles küsimuses koguda andmeid ja küsida arvamisi iga linna ja maakonna kaupmeeste organisatsioonidelt.

Ühenduses piimaseaduse maksamahakkamisega asutakse seisukohale, et I valiku piim oleks müügil vaid kinniseis pudeleis, nagu seda pooldavad Tallinna väikekaupmehed, et vältida etteheiteid kaupmeestele piima solkimises.

Läbirääkimiste päevakorra punkti all võtab sõna Tartu kaupmees Raudsepp, kes soovib Saksamaa eeskujul panna maksma kaubamüügihindade seaduse, peamiselt kreditoride ja riigi majanduse huvides. See seadus keelaks raskete karistuste ähvardusel kaupmehel oma kaupa müüa omahinnaga või alla omahinna. Sellele vaidlevad aga vastu sektsiooni liikmed, kes arvavad, et lattu seisma jäänud kaupu sageli teisi ei saagi müüa kui omahinnaga või isegi alla selle.

Enne koosolekut 3. sektsiooni liikmed ja kaubanduslike organisatsioonide esindajad külastasid tähtsaimaid Tartu tööstusi, muuseas Tartu Telef.-vabrikut, A. Le Coq'i ja „Livonia“ õlletehaseid ning Tartu Aiaviljauhisust.

Rahvusvaheline Kaubanduskoda arutas raudteede ja jõuvankrite liiklemise küsimust.

30. ja 31. jaanuaril s. a. oli Pariisis koos Rahvusvahelise Kaubanduskoja raudteede ja jõuvankrite küsimuse arutamiseks erikomisjon. Komisjoni töid juhatas prof. dr. Otto Most. Erikomisjonis olid esindatud mitmesugused liiklemisorganisatsioonid, eriti aga rahvusvaheline raudtee liit ja rahvusvahelise autotööstuse büroo.

Erikomisjonis kohtasid esimest korda raudteede, jõuvankrite liiklemise ja prahtijate esindajad rahvusvahelisel pinnal eeltöödeks raud-

teede ja jõuvankrite küsimuse lahendamiseks. Erikomisjonil oli võimalus tutvuda mõlema liikumisvahendi esindajate seisukohtadega liiklemise korralduste, tariifide j. t. probleemidega. Sel teel võimaldatakse raudteede ja jõuvankrite küsimus tuua arutusele Rahvusvahelise Kaubanduskoja 8. kongressile, mis peetakse ära juuni lõpul s. a. Pariisis. Kongress võtab vastu otsuse erikomisjoni poolt esitatud seisukohtade asjus, millega loodetavasti suudetakse rahuldada mõlemad huvitatud pooli.

Äride register

jaanuarikuu teisel poolel.

Registreeritud firmad:

1. H. Aavik, Tallinn, Iisraeli 10, toiduainetekauplus, äripidaja Hans Aavik.
2. Linda Aden, Tartu, Lootuse 13, toiduainete- ja piimakauplus.
3. Johannes Akerman & Maks Kuhl, Valga, Vabaduse 33, liha- ja vorstikauplus; täisühing, täisosanikud Johannes Akerman ja Maks Kuhl; osakapital Kr. 1.000.—.
4. Alfred Ambos, Avinurme v., toiduainetekauplus.
5. Verner Blank, Aakre v. talurahvatarvetekauplus.
6. Heino Brikker, Vana-Kuuste v., segakauplus.
7. K/m. Tallinna Tekstiil M. Brodovsky ja H. Besprosvanny, Tallinn, Väike-Karja 1, riideäri; täisühing, täisosanikud Mooses Brodovsky ja Haim Besprosvanny, osakapital Kr. 100.000.—.
8. August Ehrmann, Orajõe v., metsatööstus.
9. Hilda Eilmann, Tartu, Kuperjanovi 9, pudukauplus.
10. Tapeedi- ja paberiäri „HERMES“ H. Eitelberg, Tallinn, Vana-Viru 15, äripidaja Hanno Eitelberg.
11. Richard Elbe, Valga, Vabaduse 4, pruugitud raamatute ja kirjutusmaterjalikauplus.
12. Elektrotehniline tööstus „AGLO“ N. Gasabov, Tallinn, Veerenni 7, äripidaja Nikolai Gasabov.
13. Verner Goltz, Tallinn, Kaarli pst. 9—3, agentuuräri (naha- ja saapatööstuse eritarbed), prokurist Voldemar Virro.
14. Keemiatööstus „OSKO“ O. Grenz ja K. Gefvert, Tallinn, Lai 32, täisühing, täisosanikud Oskar Grenz ja Konstantin Gefvert, osakapital Kr. 1.000.—.
15. Minna Gutmann, Tallinn, Suur-Ameerika 30, toiduainetekauplus.
16. August Haho, Anija v., Kehra, talurahvatarvetekauplus.
17. Leivatööstus „SALUS“ M. Heringas, Tallinn, Suur-Pärnu mnt. 41, äripidaja Marie Heringas.
18. Herodes'e saeveski, Tallinn, Viljandi 9, äripidaja Karl Hansu p. Herodes.
19. Linda Jansen, Tallinn, Kalevi 17, toiduainete- ja piimakauplus. Loomulik eestkostja ema Elisabeth Jansen.
20. Celluloid-gummitööstus „SERVUS“ Georg Jaus-Igor, Nõmme, Metsa 43, tselluloid-kummi-lastemänguasjade tööstus.
21. Marie Johanson, Tõlliste v., segakauplus.
22. Andrei Järn, Tallinn, Paldiski mnt. 31-a, õllekauplus.
23. Illo Jürgen, Pärnu, Jannseni 11, masinaparandus.
24. Mõöbliäri M. Jürgenson, Tallinn, Suur-Tartu mnt. 32, äripidaja Mihkel Jürgenson.
25. Linda Kaar, Tallinn, Vaestekooli 10, pagariäri.
26. Eesti käsitöökauplus M. Kasansky, E. Andresen & Ko., Tallinn, Vabadusplats 8, Kunstihoone; usaldusühing, täisosanikud Marta Kasansky ja Eva Andresen, osakapital Kr. 3.000.—.
27. Alide Kerge, Tallinn, Nunne 12, pesuja pudukauplus.
28. Toiduainetekauplus A. Kivimägi, Narva, Kreenholmi 30, äripidaja Adele Kivimägi.
29. Marie Kleimann, Nõmme, Suur-Pärnu mnt. 61, lihakauplus.
30. Aleksander Klein, Põlva, segakauplus.
31. Pleki- ja lukusepatööstus Aleks. Koch, Nõmme, Raudtee 15, äripidaja Aleksander Koch.
32. Marie Konks, Tallinn, Roopa 8, toiduainetekauplus.
33. Hedvig Kriisa, Elva, Kesk 42, riide-, pudu- ja segakauplus.
34. Aksel Kuulmata, Ambla v., Ambla al., põllusaaduste ja kanamunade ostumüügiäri.
35. Liisa ja Heinrich Kuus, Rõngu v., talurahvatarvetekauplus; täisühing, täisosanikud Liisa Kuus ja Heinrich-Elias Kuus, osakapital Kr. 400.—.
36. O. Kuusk, Elistvere v., toiduainetekauplus, äripidaja Oswald Kuusk.
37. Anna Kägu, Tallinn, Astri 7, toiduainetekauplus.
38. Vassili Kõvamees, Muhu-Suurvald, Mõisaküla, segakauplus.
39. Gottlieb Leht, Tallinn, Hollandi 52, söögisaal.
40. Ida Lepik, Tartu, Kivi 30—2, kleidiõmblustööstus.
41. Voldemar Leppik, Tallinn, Suur-Ameerika 30, toiduainetekauplus.
42. Debora Levinson, Rakvere, Laada 1, nahakauplus, prokurist Katsel Levinson,
43. Elmar Liiskmann, Petseri, Riia 143, toiduainetekauplus.
44. J. Lilles, Tallinn, Suur-Ameerika 27, juuksetööstus, äripidaja Juulie-Emilie Lilles.
45. T. Linder, Kõpu metskond, Pääsma vahtkond, metsatööstus, äripidaja Tõnis Linder.
46. Heinrich Loon, Tallinn, Jakobi 6, jahu- ja viljakauplus.
47. K. Lott, Kabala metskond, Vaki vahtkond, metsatööstus, äripidaja Karl Lott.
48. Pudukauplus R. Lukas, Narva, Joala 14, äripidaja Richard Lukas.
49. Toiduainete- ja piimakauplus K. Luts, Narva, Madise 16, äripidaja Karl Luts,
50. Oskar Maalmann, Tartu, Uueturu 29, vanakraamikakauplus.
51. Kino-teater „Grand-Marine“ L. Martinson, Tallinn, Merepuiestee 10, äripidaja Lucie Martinson.

52. Ivan Meltin, Viljandi, Vaksali tän., änavasillutamine.
53. Valmisriieteäri „TUGEVI“ I. Migdal, Pärnu, Janesselja 5-a, äripidaja Ida Migdal, prokurist Leo Migdal.
54. V. Mihailov, Holstre v., talurahvatarvetekauplus, äripidaja Valentin Mihailov.
55. Elektromehaanika-töökoda Joh. Mihkelson, Tallinn, Väike-Pärnu mnt. 15, elektrimasinate- ja -aparaatide parandustööd, äripidaja Johannes Mihkelson.
56. Käsper Miller, Tallinn, Kopli 57, toiduainetekauplus.
57. Hirlanda Muru, Satserinna v., villatööstus.
58. Johannes Mäletjärv, Jõgeva al., Suur 16, pagariäri.
59. Olev Naber, jahu- ja viljakauplus, Tallinn, Jakobsoni 23; loomulik eestkostja — isa Jaak Naber.
60. Kurt Normann, Pärnu, Martna 14, toiduainetekauplus.
61. Leopold Oja, Luunja v., juustutööstus.
62. Restoraan „DU NORD“ E. Palli, Tallinn, Rataskaevu 3, äripidaja Evald-Gottfried Palli.
63. Herbert Papp, Pärnu, Promenaadi 18, toiduainetekauplus.
64. Aleksander Parfenov, Tallinn, Kalevi 28, toiduainete- ja piimakauplus.
65. Ernst Parts, Elistvere v., jahuveski.
66. Pauline Parts, Tallinn, Veizenbergi 27, toiduainete- ja piimakauplus.
67. Rohu- ja värvikauplus. Hugo Peterson, Veriora v.
68. Raissa Plotnik, Tartu, Vallikraavi 11, õmblustöökoda.
69. Anna Prenski, Tallinn, Suur Tartu mnt. 1, pruugitud riiete ost ja müük, prokurist David Prenski.
70. Margareta Pügi, Tartu, Pargi 12, küttepuudekauplus.
71. Heinrich Romot, Rakvere, Laada 1, mööbli- ja pruugitud asjadeäri.
72. Aleksander Rummel, Tallinn, Jakobsoni 71-b—5, välismaa firmade esindused (peamiselt lennukid, lennukite mootorid ja nende osad).
73. Mehhaaniline jalanõudetööstus „Standard-Nool“ G. Räämet ja A. Rosenberg, Tallinn, Pikk 30, täisühing, täisosanikud Gustav Räämet ja Anna Rosenberg, osakapital Kr. 2.000.—.
74. Saapakauplus „Asart“ Alv. Sarnit, Tallinn, Viru 5, äripidaja Alvine Sarnit.
75. A. Schein & Co., Tallinn, Hobuse 1, metsa üles- ja ümbertöötamine ja igasuguste metsasaadustega kauplemine sise- ja välismaal, usaldusühing, täisosanik Abram Schein, osakapital Kr. 9.500.—.
76. Toiduainetekauplus N. Schirajev, Narva, Uusliin 114, äripidaja Nikolai Schirajev.
77. Ervin Schwarz, Tallinn, Mundi 3—4, agentuur- ja komisjoniäri.
78. Kaubanduskontor H. Seeger, Tallinn, Väike-Brooksmägi 5, äripidaja Hermann Seeger.
79. Ida Sell, Valga, Vabaduse 36, nahakauplus.
80. Nahavabrik N. Somelar ja G. Johanson, Rakvere, Narva 24, täisühing, täisosanikud Nikolai Somelar ja Georg Johanson, osakapital Kr. 10.000.—.
81. Elise Tamm, Tartu, Riia 1, kleidiõmblustöökoda.
82. Otto Tamm, Tartu, Kaubahoov 30, värvikauplus.
83. K. M. Vennad Tamverk, Haapsalu, Karja 5, raamatu-, kirjutusmaterjaali-, rohu-, värvi- ja muusikariistadekauplus; täisühing, täisosanikud Alfred Tamverk ja Hugo Tamverk, osakapital Kr. 1.000.—.
84. O. Tibar, Viljandi, Jakobsoni 44, toiduainetekauplus, äripidaja Oskar Tibar.
85. M. Tikka, Viljandi, Looga 16, rauatöökoda, äripidaja Mihkel Tikka.
86. Milda Tingas, Rakvere, Tallinna 40, pagari-, kondiitri- ja koloniaalkauplus.
87. Toferi riidetööstus, Keila al., Haapsalu mnt. 10, villaketramine ja -kudumine; äripidaja Reinhold Tofer, prokuristid Heinrich Tofer ja Friedrich Tofer.
88. Felix Tohv, Pärnu, Aia 4, autoosade kauplus.
89. Johan Tomberg, Laatre v., lukusepatöökoda.
90. Elvine Toomik, Tallinn, Kunderi 25, lihakauplus.
91. Värvimistööstus „Acme“ N. Tovarkovsky, Tallinn, Soo 29, äripidaja Nikolai Tovarkovsky.
92. Minna Trubok, Rakvere, Viru 1, toiduainetekauplus.
93. Johannes Truu, Tallinn, Väike-Ameerika 25-b, lihakauplus.
94. Moeäri „Smart“ H. Tuur, Tallinn, Kullasepa 3, äripidaja Helene Tuur.
95. Tallinna Alumiiniumivabrik J. Tuus, Tallinn, Kotsebue 16-a, alumiiniumnõude tööstus, äripidaja Jaan Tuus, prokurist Johannes Tomasson.
96. Kasti- ja Puukiütööstus „Standard“, Vold. Vain, Tallinn, Simoni 1, äripidaja Voldemar Vain, prokurist Alide Roost-Rõõmumägi.
97. Minna Vebel, Tallinn, Liivalaia 28, toiduainetekauplus.
98. Aktsiaselts Metall- ja Puutööstusevabrik „Vedag“, Tallinn, Suur-Tartu mnt. 105, metalli- ja puutööstus. Põhikapital Kr. 100.000.—, juhatus liikmed Friedrich Kette, Otto Gierke, Adolf Edenberg, Vilhelm Proehm ja Edgar Feldmann.
99. Magnus Veel, Tallinn, Suur-Ameerika 32, puuhoov.
100. Johan Vene, Abja-Paluoja, pagariäri.
101. Ajaleht „Järva Teataja“, Villem Vessart, Paide, Tallinna 1.
102. Jüri Võntso, Tallinn, Kuu 3-a, toiduainetekauplus.
103. Jaan Öunapuu, Tartu, Söögiturg 1, pruugitud riiete kauplus.
104. Karl Zirk, Tartu, Väike-Kaar 40, toiduainete- ja piimakauplus.

40. Johannes Odenberg jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Heeringa 25, liha-kaupluse.
41. Eduard Ott'i toiduainetekauplus asub Tartus, Õnne 43 (varem Raekoja 27).
42. Jüri Pata (Patha) segakauplus asub Tuhalaane v., Tuhalaane al. (varem Puiatu v.).
43. Juulie Pensa, Tartus, Lodja 12, toiduainetekauplus. Äripidaja ees- ja perekonnanime muutmise tõttu firmaks „Mare Tam-miste“.
44. August Pirts jätkab äritegevust, avades Pärnus, Jannseni 13, malmi- ja vasevalamistöökoda.
45. Pauline Rattasep, Tartus, Narva 123, on avanud pagari- ja kondiitritööstuse (varem registreeritud pagari- ja kondiitriäri).
46. Korvmööbli- ja korvitööstus Ervin Ree on lõpetanud korvmööbli- ja korvikaupluse Tallinnas, Väike-Karja 1, peab edasi tööstust Tallinnas, Vene 10.
47. Erich Reimann jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Jakobsoni 34, turbamüügi.
48. Oskar Rihma lõpetanud Tartus, Fortuuna 16, vanarauakaupluse ja avanud Tallinnas, Suur-Tartu mnt. 9, vanarauakaupluse.
49. Ernst Sahva jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Suur-Juhkentali 23, toiduainete- ja õllekaupluse firma all „Ernst Sahva“.
50. Jakob Samberg'i segakaupluse asukohaks Kõnnu v., Vanaküla (varem Aaspere vald).
51. Johannes Selav jätkab äritegevust, avades pagariäri Paldiskis, Jaan-Poska 31. Keilas asuva pagariäri lõpetanud.
52. Albert Silbergleich jätkab äritegevust, avades õllelao ja mineraalvetetööstuse firma all „A. Silbergleich“.
53. K. Suits'i lina- ja viljaäri asukohaks Tartu, Narva 123 (varem Jaama 101), äripidaja Karl Suits.
54. Tallinna Ühine Ekspresside Selts, Tallinn, Pikk 28—3, juhatusest on lahkunud Jaan Vastopäe, juhatuse liikmeks on valitud Anton Vagur.
55. Olga Tamme Tallinnas, Rataskaevu 20, asunud õnesklaasitööstus läinud üle täisühingule, kus täisosanikeks on Olga Tamm ja Margareta Schröder, osakapital Kr. 2.300.—, firmaks on „Klaasitöökoda „Ekla“ O. Tamm ja M. Schröder“.
56. Amalie Tomander lõpetas Kiiu vallas, Valkla külas, asunud toiduainetekaupluse, peab edasi segakauplust Kiiu vallas, Salmisto külas.
57. Elvine Truumann on lõpetanud Tallinnas, Liivalaia 28, asunud toiduainetekaupluse, peab edasi samasugust kauplust Tallinnas, Suur-Tartu mnt. 30.
58. Hugo Vaher on lõpetanud Tallinnas, Vaestekooli 10, asunud pagariäri ning on avanud samas pagaritööstuse.
59. Marie Viikmann, Pärnu, Uus-Sauga 5, toiduainetekauplus, perekonnanimeks on abieluldes „Adamson“ ning ühenduses sellega firmaks „Marie Adamson“.
60. Metsa- ja Puutööstuse A./S. Viktoria, Tallinn, Vene-Balti tehas, juhatuse

liikmed Jossel Schein, Herts Schein ja Abram Schein lahkunud. Juhatuse liikmeiks on valitud Voldemar Tomson, Eziel Behrmann ja Aleksander Ballod.

61. Wylhuizen ja Co., Pärnu, lahkunud täisosanik Jacobus-Joan van Bommel, kelle asemele täisosanikuna on astunud Johann-Peter Dorff; ühingu osakapitaliks on Kr. 48.000.—

Tegevuse lõpetamine registreeritud:

1. Mihkel Aden, Tartu, Lootuse 13, toiduainetekauplus.
2. Manufaktuuräri August M. Anderson, Tallinn, Viru 5.
3. A. Arrak, Tartu, Heinaturu 1, riide- ja pudukauplus, äripidaja Andres Arrak.
4. Daamide Juuksesalong Hvgiene H. Bejnarovicz ja Ko., Tallinn, Harju 26.
5. K./M. Tallinna Tekstiil J. Besprosvanny, Tallinn, Väike-Karja 1, riideäri.
6. Emmi Barendson, Tallinn, Suur-Pärnu mnt. 56, toiduainete- ja piimakauplus.
7. Toiduainetekauplus A. Böckler, Vaivara v., Sõtke k., äripidaja Anna Böckler.
8. E. Böckler, Vaivara v., segakauplus, äripidaja Ernst Böckler.
9. Rudolf Ebber, Türi, Suur-Pärnu 15-a, karastavate jookide tehas.
10. Söögisaal „Sevilla“ K. Einmann, Tallinn, Hollandi 52, äripidaja Karl Einmann.
11. Marie Eringas, Tallinn, Suur-Pärnu mnt. 41, leivatööstus.
12. Ernst Federmann, Aaspere v., metsatööstus ja saeveski.
13. Valter Geelhaar, Rakvere, Pikk 25, koolitarvetekauplus.
14. Heinrich Göschel, Uulu v., Vaskräama as., metsatööstus.
15. Velda Haho, Anija v., Kehra, toiduainetekauplus.
16. Karl Hallik, Tartu, Veski 28, toiduainete- ja piimakauplus.
17. L. Hermann, Narva, Posti 59, kübaraäri, äripidaja Loviisa Hermann.
18. H. Holm, Pärnu, Jannseni 22, toiduainetekauplus, äripidaja Hendrik Holm.
19. Liisi Holm, Pärnu, Jänesselja 18, toiduainetekauplus.
20. Vladimir Ignatjev, Pärnu, Vee 11, prilli-, uuri-, kuld- ja hõbeasjadekauplus.
21. L. Indus, Tallinn, Villardi 33, täpse optika töökoda, äripidaja Leonhard Indus.
22. Arhip Jevstafjev, Narva, Suur 20, toiduainetekauplus.
23. Emilie Jäe, Pihkva v., segakauplus.
24. Erich Kala, Küti v., Võsu k., segakauplus.
25. Helene Keeroja, Tallinn, Pilve 4, lihakauplus.
26. Jaan Kello, Küti v., toiduainetekauplus.
27. Johannes Kiljako, Tartu, Õnne 43, toiduainete- ja piimakauplus.
28. R. Kivisepp, Nõmme, Hiiu 8, toiduainetekauplus, äripidaja Rudolf Kivisepp.
29. A. Klaos, Tartu, Kalmistu 10, kiviraiumistööstus, äripidaja Aleksander Klaos.

30. Keemiline, tehniline ja kosmeetiline laboratoorium „Estika“ K. Klausen, Tallinn, Väike-Gonsiori 1, äripidaja Karl Klausen.
31. August Kompus, Hellenurme v., toiduainetekauplus.
32. Georg Koppel, Viljandi, Jarve 6, saun.
33. Martin Krapp, Orajõe v., segakauplus.
34. August Krass, Põltsamaa, Lossi 2, liha- ja vorstikauplus.
35. Oskar Kriisa, Elva al., segakauplus.
36. J. Krinal, Tallinn, Jarve 3, lihakauplus, äripidaja Johannes Krinal.
37. Anette Kuningas, Pärnu, Aia 23, toiduainetekauplus.
38. Gustav Kuningas, Laiksaare v., jahuveski.
39. L. Kuus, Rõngu v., talurahvatarvete kauplus, äripidaja Liise Kuus.
40. Amalie Kvell, Pärnu, Akadeemia 11, toiduainetekauplus.
41. Karl Lange, Tallinn, Suur-Ameerika 32, kütteaineteladu.
42. Johannes Laos, Lustivere v., koloniaalkauplus.
43. Riva Lasikin, Võru, Kreutzvaldi 51, koloniaalkauplus.
44. Peeter Lashinov, Skarjatina v., segakauplus.
45. Joosep Laurisson, Avinurme v., toiduainetekauplus.
46. Alvine Leppik, Tallinn, Kalevi 28, toiduainetekauplus.
47. Katsel Levinson, Rakvere, Tallinna 21, nahakauplus.
48. P. Linde, Peipsiäärne v., Nina k., viina- ja segakauplus, äripidaja Paul Linde.
49. Liise Linsmann, Tallinn, Toom-Kuninga 30, toiduainetekauplus.
50. Haapsalu Selts „Läänlane“, Haapsalu trükikoda ja segakauplus.
51. Ludvig Lüisa, Tartu, Aleksandri 7, valmisriieteäri.
52. Jakob Mark, Tartu, Aida 13, mehhaaniline puutööstus.
53. Vite Matskin, Tallinn, Maakri 6, moeäri.
54. Jüri Mauer, Tallinn, Hollandi 22, söögimaja.
55. „Optik“ H. Mira, Viljandi, Lossi 19 (varem Tartu 3), optikaäri, äripidaja Heinrich Mira.
56. Heinrich Mitt, Sindi al., riigi piirituse ja kodumaa napside kauplus.
57. J. Möldermann, Rapla v., Rapla al., lihakauplus, äripidaja Johannes Möldermann.
58. Karl Möller & Ko., Tartu, Kaubahoov 30, värvikaubaladu.
59. Linda Niilo, Avanduse v., toiduainetekauplus.
60. Minna Noppi, Tartu, Jaama 85 (varem Raekoja 85), toiduainetekauplus.
61. Siegfried Norrmann, Käsitöö uudisesemete-müük „Ideal“, Tartu, Vabriku 5—1.
62. Hilda Obenberg, Tallinn, Heeringa 25, lihakauplus.
63. Johannes Ott, Tallinn, Vaike-Liiva 4—1, veoäri.
64. E. Padjas, Valga, Vabaduse 14, toiduainetekauplus, äripidaja Erika Padjas.
65. Oskar Pain, Tartu, Narva 45, viltsaapatööstus.
66. Salme Palm, Tallinn, Suur-Tartu mnt. 63, puuhoov.
67. Agafon Pastuhov, Kavastu v., segakauplus.
68. L. Pedaja & H. Kadak, Tartu, Riia 61, toiduainetekauplus.
69. Oskar Pedajas, Tartu, Narva 155, viljakauplus.
70. Leena Peetson, Enge v., Kabeli, talurahvatarvete kauplus.
71. Liisa Pihel, Tallinn, Paldiski mnt. 31-a, õllekauplus.
72. A. Piir, Põltsamaa, Jõgeva mnt. 26, toiduainetekauplus, äripidaja Anna Piir.
73. Toiduainete- ja segakauplus Anna Piir, Kudina v., Kaitsemõisa k.
74. August Ponna, Tallinn, Teras 13, toiduainetekauplus.
75. Marie Prinстал, Tallinn, Laadaplats 61, valmisriietekauplus.
76. A. Päiel, Mustla al., toiduainete- ja vorstikauplus, äripidaja Ado Päiel.
77. Johannes Pärn, Veltsa v., jahuveski.
78. Johannes Päärdo, Türi, Viljandi 8-a, naha- ja saapakauplus.
79. Mihkel Rehepapp, Paatsalu v., Nurmisi k., jahuveski.
80. Jüri Riipulk, Tammeõue jahu- ja saeveski, Vana-Vändra v.
81. Jüri Riipulk, Tammeõue, tsemenditööstus, Vana-Vändra v.
82. Toiduainetekauplus E. Roosman, Paide, Turuplats 5, äripidaja Elma Roosman.
83. Mehhaaniline jalanõudetööstus „Nool“ A. Rosenberg, Tallinn, Pikk 30, äripidaja Anna Rosenberg.
84. H. Ruus, Tapa, Ambla mnt. 33, toiduainetekauplus, äripidaja Hindrek Ruus.
85. Mehhaaniline jalanõudetööstus „Standard“ G. Räämet, Tallinn, Raekojaplats 13, äripidaja Gustav Räämet.
86. „Standard“ Kasti- ja Puukiutööstus Alide Rõõmusmägi, Tallinn, Siimoni 1.
87. „Palette“ O. Saar, Tartu, Aia 5, kirjutusmaterjalikauplus, äripidaja Osvald Saar.
88. Ite Sack-Schermann, Tartu, Küüni 6, tubakakauplus.
89. J. Seebaldt, Kuksema v., segakauplus, äripidaja Jaan Seebaldt.
90. Gustav Sell, Valga, Vabaduse 36, nahakauplus.
91. Amanda Sepp, Tartu, Maarjaturg 3, toiduainetekauplus.
92. Ilse Septer, Tallinn, Israeli 10, toiduainetekauplus.
93. Rudolf Sibbul, Tsooru v., sega-, viina- ja õllekauplus.
94. Harry Sikkut, Moisekatsi v., jahuveski.

95. Karl Silberfeldt, Martna v., liha ja loomade ostu-müügiäri.
96. Adavere Vesiveski Jüri Soplemann, Adavere v.
97. Jakob Spiegelberg, Enge v., segakauplus.
98. Limonaaditööstus „Alho“ Hilda Suija, Peterseri, Riia 10.
99. Eduard Sukk, Vana-Kuuste v., jahuveski.
100. Nikolai Suknin, Tallinn, Toom-Kuninga 26, toiduainete- ja piimakauplus.
101. Jaan Tafiinoff, Patküla v., toiduainete-kauplus.
102. K. Taklaja, Tartu, Aleksandri 5, tubaka-kauplus, äripidaja Karl Taklaja.
103. Konstantin Tam m, Valga, Suur-Sepa 9, lukusepatöökoda.
104. „Neutral-Film“ A. Teetsov, Tallinn, Suur-Karja 7, äripidaja Anni Teetsov.
105. Söögisaal-kohvik „Schnelli“ J. Tiido, Tallinn, Vaksali pst. 12, äripidaja Jüri Tiido.
106. Johan Tobreluts, Peri v., segakauplus.
107. Tõnis Tomusk, Viljandi, Tartu 48, toiduainete-kauplus.
108. Kalakonservitööstus V. Toom, Tallinn, Soo 6 (varem Uus-Kalamaja 28), äripidaja Alice Toom.
109. Alfred Treiberg, Jõhvi v., Sompa k., jahuveski.
110. M. Tõnisson, Suure-Jaani al., Pärnu 2, einelaud, äripidaja Martin Tõnisson.
111. Filmikontor „Super-Film“ J. Ulmann, Tallinn, Narva mnt. 10—8, äripidaja Joosep Ulemann.
112. Rosalie Uustalu, Rakvere, Pikk 45, toiduainete-kauplus.
113. A. Vau, Narva, Lai 1, toiduainete-kauplus, äripidaja Aleksandra Vau.
114. Jaan Veeber, Rõuge v., segakauplus.
115. Robert Veem, Tartu, Vaksali 15, kütte-ainete ja ehitusmaterjalide äri.
116. Eduard Veinberg, Rakvere, Pikk 21, rätsepatöökoda.
117. Veera Viigand, Tallinn, Suur-Brookusmägi 14—3, kuulutuste vahetalitus.
118. A. Viira, Narva, Surnuaia 134, segakauplus, äripidaja Aleksander Viira.
119. Jaan Villem, Tartu, Võru 82, ehituspuutööstus.
120. Elvine Zeiger, Tallinn, Narva mnt. 47, toiduainete- ja piimakauplus.
121. E. Zimm, Narva, Joala 10, pagari- ja kondiitriäri, äripidaja Elfriede Zimm.
122. Felix Zimmer, Tallinn, Valli 10, agentuuräri.

Abieluvaranduse lahutamise lepinguid.

Varanduse lahutajate nimed	Mis ajast	Riigi Teat. lisade nr. nr.	Elukoht
Scheer, Mihail ja tema abikaasa Anna	15. XII 34	N ^o 98 28. XII 34	Nõmme, Linnu 4.
Bremen, Arved ja tema abikaasa Dagmar . . .	"	"	Harjum., Ruila as.
Eberhard, Samuel ja Koch, Lieselotte . . .	"	"	1) Tallinn, Falgi tee 4. 2) " Vabad. pl. 7.
Ots, Johannes-Aleksander Jakobi p. ja Kuurmann, Elisabet Jüri t.	8. XII 34	"	Tallinn, Reinvaldi 5.
Oissar, Karl Hansu p. ja tema abikaasa Ann Jaani t.	"	"	Alavere v. Pikva as.
Patzmann, Julius ja tema abikaasa Linda . .	"	"	Tallinn, Oskari 29.
Polberg, August ja tema abikaasa Hilda Johanna	3. XI 34	"	Tallinn, Lõokese 7.
Särg, Vidrik Jaagu p. ja tema abikaasa Elisabet Jaani t.	19. XI 34	"	Tartu, Veski 27.
Hoppe, Friedrich Johani p. ja tema abikaasa Anna Jüri t.	"	"	Tartu, Raekoja 18.
Kuusk, Aleksander Karli p. ja tema abikaasa Alma Augusti t.	22. XI 34	"	Jõgeva, Suur t. 23 ja 17.
Tull, Gustav Kaarli p. ja Deizmann, Anna Vidriku t.	15. XI 34	"	1) Võru, Karja t. 5. 2) Võrum., Kasaritsa v.

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt.

Vabariigi valitsuse sammud laeva- sõidu krediitide asjus.

Vastavalt Kaubandus-tööstuskoja ettepanekuile on vabariigi valitsuse poolt laevasõidu aren-

damiseks Pikalaenu Pangale antud luba laevade juuresoetamiseks anda uut krediiti kuni 500.000 krooni. Laenu pealt maksetava protsendimäär on 4% ja laenu kestus vastavalt Pikalaenu Pangale põhikirjale, s. o. raudlaevadele kuni 15 aas-

tat ja puulaevadele kuni 10 aastat. Laenu summa võib tõusta kuni 50% laeva väärtusest. Laenu saamise asjus soovijail pöörduda otseteed Pikalaenu Panga poole.

Edasi on hra riigivanema dekreediga 16. jaanuarist s. a. muudetud laevanduse laenufondi seaduse (R. T. 6 — 1935) § 4 selles mõttes, et laevanduse laenufondi kasutusevabadest summadest laevanduse laenufondi komitee võib määrata toetust laevanduse laenude kasutajatele nende poolt krediitasutustelt saadud laenudelt, võrreldes laenufondist antud laenude intressi-määraga, rohkem maksetavate intresside katmiseks; komitee sellekohased otsused astuvad jõusse pärast kinnitamist teedeministri ja majandusministri poolt.

Lõppeks on kõnesoleva seadusega määratud kindlaks uute laevade ehitamiseks antavate laenude protsent 2% peale aastas, välismaalt laevade ostmiseks antavate laenude protsent 3% peale, laevade remonteerimiseks saadud laenudelt 3½% peale ja laevade eksploateerimiseks antud laenudelt 4% peale aastas.

Intressid maksetakse poole aasta viisi ette 1. juulini ja 1. jaanuarini. Kui laenusaja ei tasu määratud tähtjaks laenu osa või laenu, arvatakse tasumata summadelt intresse kokkuleppeprotsentide määra seaduses ettenähtud määral, alates eeltähendatud tähtjast.

Seega on laevaomanikele antud õigus tasuda laenufondist protsentide vahed laenudelt, mis on tehtud teistest pankadest (mitte Pikalaenu Pangast) laevade ostmiseks või ehitamiseks. Sel-

lega on mõeldud peaaegselt neid laene, mis on tehtud enne 1. jaan. 1932. a., s. o. kui hindade tase oli eriti kõrge.

Laevaomanikud, kes soovivad kasutada neid soodustusi, peavad oma sellekohased palved esitama laevanduse laenufondi komiteele hiljemalt 15. märtsiks.

Seisusolevate laevade tonnaaz riikide järgi 1934. aastal.

Inglismaal	1.446.000	br.-reg.-tn. või	8%
Ameerika Ühendr.	2.468.000	" "	27%
Jaapanis	69.000	" "	1½%
Norras	134.000	" "	3%
Saksas	284.000	" "	8%
Prantsuses	491.000	" "	15%
Itaalias	297.000	" "	10%
Hollandis	299.000	" "	16%
Hollandi asum.	10.000	" "	3%
Rootsis	79.000	" "	5%
Greekas	185.000	" "	12%
Hispaanias	341.000	" "	29%
Daanis	22.000	" "	2%
Teistes riikides	514.000	" "	6%

Kogu maailma tonnaaz (brutto) oli 1934. a. 65,58 miljonit tonni, sellest seisus 7,8 miljonit tonni (brutto).

Alkoholsete jookide tarvitamisest kauplusega ühenduses olevas elukorteris.

„Koja Teatajas“ nr. 21 1. nov. 1934. a. avaldasime artikli, milles kirjeldati kaupmehe eba-

Teatan lugupeelud kaupmeestele ja tööstureile, et 1. jaanuarist 1934. aastast on avatud

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA EINELAUD PÜHAVAIMU 5

Möödukate hindadega igal ajal saadaval: hoolsa kontrolli all valmistatud alati värsked külmad toidud ja soojad road à la carte. Keldris parimad kodu- ja välismaa vahuveinid, konjakid, liköörid, napsid, veinid jne. Asjatundlik bankettide ja dineede korraldamine. Eeskujulik köök ja korralik teenimine.

Austusega EINELAUAPIDAJA.

määrast seisukorda, kui ta oma kauplusega ühenduses olevas elukorteris, kas või perekondliku sündmuse pühitsemisel, lubab juua alkoholsid jooke.

Sel puhul teatab maksudevalitsus kojale järgmist:

M. Kr. S. § 81 järgi on karistatav alkoholi tarvitamine võõraste poolt kauplusega ühendatud ruumis kaupluse lahtioleku ajal, kinnioleku ajal aga ainult siis, kui joomine on toimunud äri sihil.

M. Kr. S. § 72 järgi on karistatav alkoholi hoidmine kauplusega ühendatud ruumis igal ajal, kui kauplusel puudub luba alkoholiga kauplemiseks, kuid alkoholi müügi seaduse eelnõu § 34 põhjal võib hoida kaupmehe elukorteris alkoholi vähesel hulgal koduseks tarvitamiseks. Missugune hulk on vähene, see on sisuline küsimus ja otsustatakse süüteo asjaga.

Neid seadusi aga ei ole veel maksmata pandud.

Lääne maavalitsuse seisukoht kaupluste pühapäevavarahu küsimuses.

Prægu on Kaubandus-tööstuskodas kaalumisel kaupluste sulgemise küsimus puhke- ja pühapäevadel. Sellega ühenduses Läänemaal asuvate kaupluste omanikud algatasid aj. maavalitsuse ees küsimuse keelda harilikel maakauplustes kauplemine pühapäeviti, soovides seda keeldu teostada vastava sundmääruse kaudu. Et Kaubandus-tööstuskodjal on sama küsimus kaalumisel üleriiklikus ulatuses, siis ei taha Lääne maavalitsus küsimust lahendada sundmäärusega ainult Läänemaa piirides, vaid teatas kojale Läänemaa vallavalitsuste seisukohad selles küsimuses. Omal poolt aga aj. maavalitsus avaldab arvamist, et pühapäeviti kauplemine maakauplustes (välja arvatud toiduainetekauplused) tuleks keeld ja keeld teostada üleriikliku korraldusega.

Eesti kaubalaevastiku areng 1934. a.

Läinud 1934. a. suurenes Eesti kaubalaevastik ja aasta jooksul tuli laevu juure järgmiselt:

aurulaevu	9 tk.	9.209,83	br.-reg.-tn.
mootorlaevu	3 „	94,34	„ „ „
mootor-purjel.	5 „	1.137,74	„ „ „
purjelaevu	3 „	2.820,47	„ „ „
praame	1 „	27,06	„ „ „
lotje	5 „	161,05	„ „ „

Kokku 26 tk. 13.450,49 br.-reg.-tn.

Samal ajal läks reast välja mitmesugustel põhjustel laevu järgmisel arvul:

aurulaevu	8 tk.	9.109	br.-reg.-tn.
mootorlaevu	3 „	308	„ „ „
mootor-purjel.	5 „	1.295	„ „ „
purjelaevu	8 „	1.647	„ „ „

Kokku 24 tk. 12.359 br.-reg.-tn.

Nii oli kaubalaevastiku absoluutne juurekasv 1934. a. jooksul kõigest 1092,39 br.-reg.-tn. ja sedagi peamiselt purjelaevade, praamide ja lotjade arvel, kuna aurulaevade tonnaaž kasvas vaid 101,83 br.-reg.-tn. võrra.

Linahinnad.

Linahindade noteerimise komisjon oma kokkulekul 8. veebruaril 1935. a. noteeris lina kokkuostuhinnad riiklike standardsortide alusel franko kokkuostja ladu 1 kg. eest sentides järgmiselt:

Võru. ja Petserimaal		Mujal Eestis
H.	85	84
LOD.	97	96
OD.	108	107
D.	119	118
HD.	128	127
R.	137	136
Takud Codilla I		107
„ „ II		98
Ehitustakk		15

Tendents: hinnad püsivad, tehinguid vähe. Tallinn, 8. veebruaril 1935. a. nr. 117.

Lätis Kaubandus-tööstuskoda.

1 I. 1935. a. maksmahakanud seadusega asutati Lätis Kaubandus-tööstuskoda, mille juhtimisest võtab osa finantsminister.

Koja juhtivad jõud ja nende asendajad määrab finantsminister ja võtab oma esindaja kaudu osa juhatuse kokkutulekuist. Koja nimetust võib tarvitada edaspidi vaid kõnesolev asutus, kuna teistel kaupmeeste ja töösturite koondustel pole selleks õigust.

Ljubljana rahvusvaheline mess.

1.—11. juunini 1935. a. peetakse Ljubljanas (Tšehhoslovakkias) rahvusvaheline muustrimeess. Asjast huvitatud eesti ärimed, kes sooviksid seal oma väljapanekutega esineda, pöördugu otseteed messi juhatuse poole, kust neile antakse üksikasjalisi teateid. Aadress: XV-e Foire Internationale d'Echantillons à Lubljana.

Kaubavahetus Eesti ja N. Vene vahel jaanuarikuus.

Jaanuarikuu jooksul on Eestist läinud N. Venesse kaupu: 43 vag. 196 tn., sellest lambavilla 30 vag. 121 tn., hobuseid 4 vag. 42 tn., segakaupu 4 vag. 10 tn., soolatud seapekki 3 vag. 3 tn. ja muid kaupu üksikute vagunite viisi.

Samal ajal on N. Venest Eestisse tulnud kaupu 123 vag. 1796 tn. Sellest suuremal määral soola 38 vag. 672 tn. ja superfosfaati 36 vag. 496 tn., kuna muid kaupu on saadud vaid üksikud vagunid.

Läti-Eesti kaubavahetus jaanuarikuus.

Jaanuaris läks Eestist Lätisse kaupu 45 vag. 410 tn., sellest suuremal määral bensiini — 17 vag. 200 tn., 11 vag. segakaupa 8 tn., vana rau-da 10 vag. 145 tn. ja muid kaupu mõned üksikud vagunid.

Samal ajal tuli Lätist Eestisse kokku 32 vag. 78 tn. kaupa, mille hulgas suuremal määral segakaupa 21 vag. 18 tn., odralinnaseid 3 vag. 20 tn., lõhkeaineid 2 vag. 8 tn., tooreid nahku 1 vag. 4 tn. ja muid kaupu üksikud vagunid.

Toiduainete turg.

London.

Nisu, kaal — 496 Ingl. naela = 225 kg.	
Northern Manitoba	sh. 31/—
Rosario Santa Fe	30/6
Jahu, kaal — 140 Ingl. naela = 63,5 kg.	—
Good Canadian	sh. 13/—
Odrad, kaal — 112 Ingl. naela = 50 kg.	sh. 6/6
Kaerad, kaal — 112 Ingl. n. = 50 kg.	sh. 7/9
Linnad, cif per tn.	
Livonian, Basis Risten	£ 90/—
Tows, Soviet	86/—

Bacon, kaal 112 Ingl. naela

Iiri	sh. 83/—92/—
Daani	86/—
Hollandi	82/—
Eesti	78/—
Rootsi	82/—
Poola	76/—

Munad — 120 kg.

Inglise	sh. —
-------------------	-------

Eesti Panga nädalaaruanne

31. jaanuaril 1935. a.

AKTIVA

1. Kattevara:	
kuld: rahas ja kangides	27.700.322.37
välisraha	5.071.336.89
2. Vahetusraha	1.681.468.68
3. Sisevekslid:	
kaubavekslid	5.667.687.84
põllumajandusl.	786.926.37
metsatööstusl.	10.704.15
	6.465.318.36
4. Laenuid:	
valitsusele	2.800.000.—
teistele *)	4.828.160.11
5. Kinnis- ja vallasvara	2.289.355.50
6. Muud aktivad	15.889.578.56
	66.725.540.27

PASSIVA

1. Põhikapital	5.000.000.—
2. Tagavarakapital	388.031.37
3. Jooksvad kohustused:	
a) pangatähed liikvel	35.984.436.—
b) jooksvad arved:	
valitsuse	9.008.387.65
pankade	7.635.438.79
teised	2.481.464.98
	19.125.291.42
4. Muud passivad	6.227.781.48
	66.725.540.27

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega: 59,47⁰/₀.

*) Selles summas vab. val. poolt garanteeritud laene Kr. 2.105.365.41.

Juhatus.

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekirjad ja hinnad (en gros).

Kroonid.

Kroonid.

"J. Puhk ja Pojad" suurveski saadused. Hinnad arvatud 50 kg eest ühes valge puuvillase kotiga.				Heeringad, Šoti "Matties" II s.	—	
Pütülijahu:				" " "Matfulls"	37.00—42.00	
Rukkipütüü patent (à 50 kg.)	100 kg.	—		" Islandi, o/ü. Kalandus 1/1	—	
" " harilik	"	22.—		" " " " 1/2	—	
" " III sort	"	21.—		Liha, sea, I sort	1 kg.	0.35—0.44
"Eesti Parem" saiajahu	"	33.—		Liha, looma, I sort	"	0.30—0.43
"Kalev"	"	26.—		Õlikoogid, linaseemne	100kg.	—
"Kungla"	"	24.—		" " " "	"	11.—11.25
"Sampo"	"	21.—		Segajõutoit I sort	"	—
Manna	"	33.—		" " " " II sort	"	—
Granular	"	29.—		Sojatangud	"	12.25
Saiajahu poolsõre	"	32.—		Nisukliid	"	6.—6.50
" " sõre	"	33.—		Maapähklikoogid	"	—
"J. Puhk ja Pojad" suurveski Jahud: rukki	100 kg.	13.20—14.00		Puuvillane riie, Bjas, netto	mtr.	0.49 50—0.62.25
rukkipütüü	"	20.00—21.—		" " " Mitkal "	"	0.36.50—0.47.50
nisu, pehme —				Linahindade noteerimise komisjon noteeris 1 II 1935 järgmise lina kokkuostuhinnad sentides ühe kg eest iranko kokkuostja ladu riiklike standardsortide alusel (s. o. sortide eest, mis vastavad Põllutöministeeriumi lina väljaveo kontrolli nõuetele nii omaduste kui ka harimise ja sidumise poolest):		
sõre	"	22.00—33.—			Petseri- ja Mujal	Võrumaal Eestis
Kaerahelbed (Herkulo)	1 kg.	0.28		Lina, ristna R	1.37	1.36
A/S. Rotermanni teh.				hoffsdreiband HD	1.28	1.27
Jahud: rukki	100 kg.	13.10		dreiband D	1.19	1.18
" " pütüü	"	20.—		ordinäärdreiband OD	1.08	1.07
" " nisu, pehme — sõre	"	19.00—33.00		liivi-ordinäärdreiband LOD	97	96
Nisu, Eesti	"	14.—15.—		takupraak H	85	84
" " külvi, suvi "Rubin"	"	—		Ehitustakk	—	—
Rukis, Eesti,	"	11.—11.50		Tendants, selgusetä.		
Kaerad, toidu, Eesti	"	6.—7.—		Takud, Godilla I	1000 kg	10.70
Odrad, õlle, Eesti	"	—		" " " " II	"	9.80
" " toidu, Eesti	"	8.50—9.—		Linaseemned, külvi, 95%, baas,		—
Herned, peluskid, külvi	"	—		Kivisüsi, auru, Yorkshire, 2 korda pestud	"	27.50
Riis, Burma II	"	45.00—45.50		" " " " auru, Newcastle	"	25.50
Kartulid sõõgi	"	2.10—2.30		" " " " sepa	"	27.50
" " piirituse	"	1.80—2.20		Koks, kütte		—
" " vabriku	"	—		" " gaasi, Tallinna gaasivabr.	"	50.—
Kartulitärklis "Supérieur"	"	17.—19.—		Kütteturvas (riigi turbatõöst.)	"	8.30
Siirup, kartuli 42%	"	22.—24.—		Põlevkivi, I-a, fr. ladu Tall., netto	"	8.50
Glüköos	"	22.00		Kütteõli, fr. ladu Tallinn, netto 100 kg	5.25 (v. 5.—)	—
Margariin, kodumaa	"	62.—72.—		Raskeõli	"	8.25 (v. 5.—)
Kaseiin, Eesti, toores	"	—		Estobituumen A. B. C (gudrong) tünnid br.	"	9.25
Juust, "schveitsi", kodumaa	1 kg.	1.20		" " " " D. E. (pigi) " " " "	"	9.25
Kakao, Hollandi	"	2.00—2.60		Katuselakk, Fenolaat, tünnid, netto " " " "	"	9.25
" " Eesti "Extra"	"	2.—		Karbolineum "Estokarbolineum" A. B. netto	"	10.75 (v. 8.—)
" " "President"	"	2.30		"Estokarbolineum" C, netto	"	8.75
Kohvi, Rio, Santos jne.	"	4.50—5.—		Raualakk, tünnid, netto	"	18.75 (v. 8.—)
" " kesk-ameerika sordid	"	6.50—7.50		Imbutusõli A, netto, tünnid	"	—
Tee, lahtine, oransh Pekoe, Tseilon	"	5.50—6.—		" " " " B " " " "	"	7.75 (v. 5.—)
Tee, laht., oransh Pekoe, Java	"	5.50—6.—		" " " " C " " " "	"	5.75 (v. 5.—)
Suhkur, peenike, valge, inglise	100 kg	41.75—42.—		Tolmuõli	100kg.	8.75 (v. 5.—)
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun Irboska ja Narva	"	2.70		Asfaltmastika, netto, tünnid	"	5.75
Sool, lahtine, Saksa,	"	2.50		" " " " emulsioon	"	9.75
" " "Inglise"	"	2.50				
Heeringad, Yarmouth, "Matties" tünn		—				
" " "Matfulls"		—				
" " "Fulls" tünn		—				
" " "Šoti "Spent"		—				
" " " "Matties" I-a		38.00—37.—				

	Kroonid.
Viljapuu-karbolineum, netto . . . ltr.	0.30
Autobensiin	0.27
Diiselmootor-nafta 1kg.	0.11
Mootor-petrooleum, fr. iga sihtj.	0.11
" -nafta	0.11
Raud, sordi 100 kg.	14.00
" latt	14.00
" vits	19.00
" plekk	18.50—27.00
" plekk, tsingitud	30.00—34.00
" talad	13.00
Teras, nikkel	—
" vedru	25.00
" tööriistade	—
" valu	25.00
" talla, ree	18.—19.—
Inglüstina	480.00—500.00
Seatina	28.00—30.00
Vaskplekk, punane	130.—200.—
" valge	125.—160.—
Tsinkplekk	65.00—70.00
Masinaõli, mitmesugune	19.00
Mootoriõli, mitmesugune	35.00—50.00
Autoõli, mitmesugune	37.00—60.00
O/Ü. Eesti Kiviõli põlevkivi küt- teõli, tsistern. fr. Tallinn 1000 kg	45.00
Linaseemneõli 100 kg	64.00—65.00
Värnits	64.00—65.00
Tsilindriõli, ameerika	27.00—50.00
" Vene 280 ^o	—
Nafta, Vene	—
" Ameerika	10.00—11.00
" Poola	10.00—11.00
Petrooleum, Vene, tsist. ja vaadid	10.00—11.00
" Ameerika " "	10.00—11.00
Bensiin, Eesti, riigi põlevkivi- tõstuse segabensiin, fr. Tallinn, pr. l. netto 0.27	—
O/Ü. Eesti Kiviõli bensiin, "Estolin" tsistern. fr. Tall., ühes teede- maks.	33.50—36.00
Bensiin, I s. välisbensiin	0.29
Pesusooda, kodumaa 100 kg	8.50—9.50
Seebikivi	33.00—36.00
Värvid, nigros. vees sulav, välism. 1 kg.	6.00
" tsinkvalge, välism.	0.50—0.52
" tinavalge,	0.78—0.82
" ooker,	0.19—0.25
Superfosfaat 18—20% _o kott	—
Segafosfaat 22—23% _o	—
Kaalisool 40% _o	—
Lubisalpeeter	—
Lubiammoonsalpeeter	—
Väävelhapu ammoniaak 80% _o	—
Fosforiit, eesti 25—27% _o	—
Paber, rotatsioonil 100 kg.	23.20
Tsement, Portland, Kunda, pütt 170 kg, fr. Rakvere, pütt	6.50—6.75
Kriit, toores 100 kg.	—
" pestud	—
Kivitorv	14.00—23.00
Puutorv	15.00—17.00
Lubi	—
Kips, tükides, fr. v. Irboska 1000 kg.	—
" jahvatatud	12.00
" krohvimise	22.00
Telliskivid, I s., Loksa, fr. Tallinn 1000 tk.	35.00
Silikaat, I s., fr. vabrik	35.00
Tullitkud, originaalkast (5000 toosi)	125.—

	Kroonid.
Tallanahk, eesti nahast 1 kg.	2.00—2.30
" " Ameerika, I s.	2.40—2.45
" " " II s.	2.25—2.30

Metsamaterjalide hinnad fr. laduplats Tallinn.

Palgid: kuusk ja mänd . thm. kr.	11.50—12.50
Pakud, kuuse	10.—
" kase	14.—24.—
" lepa I sort	32.—
" " II "	20.—
" haava I	35.—
" " II	24.—
Paberipuu r.-m.	6.20
Toepuud	5.—

Tendents: Lehtpuupakkude nõudmine elav, paberipuude turg kindel, muude materjalide alal vaikne.

Liverpooli börs. Puuvill. 5. II 1935. a

American Fully Middling inglise naela (lbs) eest, ingl. pennides (d) loko 7.07 märts. 6.77, mai 6.72, juuli 6.67, okt. 6.56.

Peekonsigade hindadeks on 4—9. veebr. 1935

Peekonsigade tapakaalud:

	I sort	II sort	III sort	IV sort
60—72 kg	0.55	0.50	0.44	} siseturu hinnad
55—59,5 " }	0.50	0.46	0.40	
72,5—75 " }				
50—54,5 " }	0.46	0.42	0.39	
75,5—80 " }				

Kanamunad.

Põllutöministeeriumi Põllumajand. Osak. kanamunade hinna noteerim. komisjon noteeris järgmised kanamunade hinnad: koos juuremaksuga 1 kg. eksportmune hind franko kogumispunkt kr. — kg., mis vastab:

50 gr. raskuste munade juures kr.	— kümme
55 " " " " " "	— " "
60 " " " " " "	— " "

Hinnad on maksvad franko sortimispunkt, mis registreeritud Põllumajanduse Osakonnas.

Võli. Tendents: kindel.

I s. 1 kg. kr. 1.23, mis tulnud sisse 26. I—1. II 35. s. a.

Lina Prahid.

Tallinn — Stettin 1000 kg.	rmk.	—
" — Gent 1016 kg.	sh	—
" — Dundee	"	26/6
" — Grangemouth	"	26/6

Puumaterjalid. Standard

Tallinn — London	sh 32/—	netto
" — Hull	33/6	brutto
" — Southampton	37/6	
" — Manchester	39/—	
" — Grangemouth	27/6	
" — Belfast	45/—	
" — Dundee	28/6	
" — Antwerpen	31/6	
" — Gent	31/6	
" — Rotterdam	hfl. 12.50	
" — Amsterdam	14.—	

Segakaup.

Tallinn — Stettin 1000 kg.	rmk. 18.—30.—
" — London 1016 kg.	sh 17/—40/—
" — Stokholm 1000 kg.	rkr. 11.—30.—
" — Stettin, võli	rmk. 1.50
" — London	sh. 2/6

Väärtpaberite kursid

Tallinna börsil 31. jaanuaril 1935. a.

Väärtpaberid	Nomin- väärt.	Viimane divid.	Tehtud	Osljad	Muutjad	Kroonides					
1927. a. 7% välislaen (dollarites) \$	1000	—	—	3350	3450						
Riigik. pantk. võõrandat. maade eest tasu maksn. s. A. B. C. (55 a.) 2.66%	100	—	—	66.5	68						
Majand.-min. rahandus- osakonna pantkirjad:											
seeria D. (20 a.) 2.66%	100	—	—	62	—						
" E. (20 a.) 2.66%	100	—	—	64	—						
" F. (9 a.) 2.66%	100	—	—	65	—						
Pikalaenu Panga:											
pantk. (20 a.) 7%	1000	—	—	1000	—						
" (5 a.) 5%	5000	—	—	—	—						
" (5 a.) 4%	5000	—	—	—	—						
Eesti Maapanga:											
8% pantk. (6 s.)	100	—	—	100	102						
6% " (3 s.)	100	—	—	100	—						
6% " (1 ja 5 s.)	100	—	—	95	—						
6% " (2 s.)	100	—	—	90	—						
4% " (4 s.)	100	—	—	—	—						
Asunduskapitali 4% pant- kirjad	100	—	—	95	—						
6% Eesti Hüpoteeği Panga pantlehed	100	—	—	90	91						
5% Eesti Maakrediitseltsi pantlehed	100	—	96	96	97						
Tall. Immobiilpank rbl.	100	—	—	3.—	3.25						
Aktsiad:											
Eesti Panga	50	80%	—	60	65						
Pärnu Krediitpanga	50	—	—	—	—						
A.-s. „Port-Kunda“	1	—	—	—	—						
„Ilmarine“	100	—	80	80	82						
„Fr. Krull“	50	—	48	48	50						
„Massoprodukt“	50	—	—	—	—						
„Saku õllefabr.“	50	—	40	40	45						
„Türi paberi- ja puu- papifabr.“	50	—	—	—	—						
A.-s. „Ühiselu“	50	—	—	—	—						
„Põhja Kinnit.-selts“	50	80%	70	70	72						
„Eestimaa Trüki- koda“	50	30%	—	—	—						
A.-s. „Kütte Jõud“	100	—	—	—	—						
„Balti puuvilla ket- ramise ja kudumise vab- rik.“	50	—	—	—	—						
Estim. rohukaubanduse a.-s. „Ephag“	100	20%	—	—	—						
Eesti elektrimasin. ehi- tuse a.-s. „Volta“	50	40%	—	—	—						
A.-s. „Sindi Tekstiilvab- rikute Ühisuse“ ajuti- sed tunnistused	50	—	—	—	—						
Kindlustus-aktsias. „Eesti Union“	50	40%	—	—	—						
Kindlustus-aktsias. „Pola- ris“	50	120%	—	—	—						

Tallinna fondibörsi kursisedel.

		7. II 1935	8. II 1935	9. II 1935	11. II 1935	12. II 1935	13. II 1935
New- York 1 dollar	T. O. M.	— 3.70 3.78	— 3.70 3.78	— 3.71 3.79	— 3.70 3.78	— 3.70 3.78	— 3.70 3.78
London 1 nael- sterl.	T. O. M.	— 18.11 18.35	— 18.11 18.35	— 18.11 18.35	— 18.11 18.35	— 18.11 18.35	— 18.11 18.35
Berliin 100 s. riigim.	T. O. M.	— 144.10 147.10	— 143.— 146.50	— 143.— 146.50	— 143.— 146.50	— 143.— 146.50	— 143.— 146.50
Helsingi 100 soo- me m.	T. O. M.	— 7.98 8.10	— 7.98 8.10	— 7.98 8.10	— 7.98 8.10	— 7.98 8.10	— 7.98 8.10
Stokholm 100 root- si kr.	T. O. M.	— 93.40 94.60	— 93.40 94.60	— 93.40 94.60	— 93.40 94.60	— 93.40 94.60	— 93.40 94.60
Kopenh. 100 daan- ni kr.	T. O. M.	— 80.85 82.05	— 80.85 82.05	— 80.85 82.05	— 80.85 82.05	— 80.85 82.05	— 80.85 82.05
Oslo 100 nor- ra kr.	T. O. M.	— 90.95 92.15	— 90.95 92.15	— 90.95 92.15	— 90.95 92.15	— 90.95 92.15	— 90.95 92.15
Pariis 100 prants. fr.	T. O. M.	— 24.30 24.60	— 24.35 24.65	— 24.35 24.65	— 24.40 24.70	— 24.35 24.65	— 24.40 24.70
Amsterd. 100 flo- riini	T. O. M.	— 249.15 252.15	— 249.65 252.65	— 249.70 252.70	— 249.90 252.90	— 249.80 252.80	— 249.85 252.82
Riia 100 latti	T. O. M.	— 118.35 120.60	— 118.55 120.80	— 118.65 120.90	— 118.75 121.—	— 118.70 120.95	— 118.75 121.—
Zürich 100 helv. fr.	T. O. M.	— 119.35 120.85	— 119.55 121.05	— 119.65 121.15	— 119.75 121.25	— 119.70 121.20	— 119.75 121.25
Brüssel 100 bel- gat	T. O. M.	— 86.— 87.20	— 86.15 87.35	— 86.20 87.40	— 86.30 87.50	— 86.25 87.45	— 86.30 87.50
Milaano 100 liirat	T. O. M.	— 31.25 31.75	— 31.35 31.85	— 31.35 31.85	— 31.40 31.90	— 31.40 31.90	— 31.35 31.85
Praha 100 tšehh. kr.	T. O. M.	— 15.35 15.65	— 15.40 15.70	— 15.40 15.70	— 15.40 15.70	— 15.40 15.70	— 15.40 15.70
Viin 100 austr. sh.	T. O. M.	— 68.80 70.20	— 68.80 70.20	— 68.95 70.25	— 68.80 70.20	— 68.80 70.20	— 68.80 70.20
Budapest 100 pen- got	T. O. M.	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Varssav 100 slotti	T. O. M.	— 69.80 70.80	— 69.80 70.80	— 69.80 70.80	— 69.80 70.80	— 69.80 70.80	— 69.80 70.80
Kaunas 100 litti	T. O. M.	— 61.75 62.65	— 61.75 62.65	— 61.75 62.65	— 61.75 62.65	— 61.75 62.65	— 61.75 62.65
Moskva 100 rubla (tšekk)	T. O. M.	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Danzig 100 guld- nat	T. O. M.	— 119.35 120.85	— 119.55 121.05	— 119.65 121.15	— 119.75 121.25	— 119.70 121.20	— 119.75 121.25

Väljaandja Kaubandus-tööstuskoda.

Vastutav toimetaja H. Anto.

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse trükkkoda, Pikk tän. 2. 1935.